

Kirkebruksplan for Oslo

Innstilling fra styringsgruppen

Kirkelig fellesråd i Oslo 6. desember 2018

Oslo bispedømmeråd 17. desember 2018

30.11.2018

1 To høringsdokument

1.1 Prosessen for begge dokumentene

Styringsgruppen for kirkebruksplan i Oslo sendte 3. april ut en rapport med foreløpige forslag til hvordan noen av kirkene i byen kan endre bruk. Menighetene og andre ble invitert til å komme med innspill til de foreløpige forslagene. Det ble i tillegg holdt en rekke møter med berørte parter. Den opprinnelige planen var å sende ut styringsgruppens anbefalinger på høring 1. august. På grunn av den omfattende prosessen ble fristen utsatt til 31. august. Det viste seg da at styringsgruppen trengte mer tid for å komme med anbefalinger når det gjelder kirkene i Groruddalen prosti. Det ble besluttet å dele høringsdokumentet i to, der første del omfattet fire av prostiene og ble sendt ut på høring som planlagt 31. august.

I september arbeidet styringsgruppen videre med Groruddalen prosti. 11. september ble alle menighetene der invitert til et møte med organisasjoner som er aktuelle som leietakere og samarbeidspartnere når det gjelder strategiske satsingsområder i prostiet: Kirkens bymisjon, KFUK-M (inkludert Forandringshuset) og Det Norske Misjonsselskap (NMS). Dette ble fulgt opp med møter mellom styringsgruppen og organisasjonene.

Del to av høringsdokumentet som omhandler Groruddalen prosti, ble sendt ut 4. oktober. Begge dokumentene hadde frist for høringssvar 1. november. Flere instanser søkte om utsatt frist, og denne ble satt til 15. november.

1.2 Ansvar for ulike områder

Styringsgruppen arbeider etter mandat gitt av bispedømmerrådet og fellesrådet. Gruppen er sammensatt av instanser og ledere som har ansvar for ulike områder i kirken i Oslo. Biskopen, bispedømmerrådet og fellesrådet. De har ulik vedtaksmyndighet, men mandatet ber dem komme med en felles innstilling til begge råd som omhandler alle aspekter ved planen.

Menighetsrådet skal i henhold til Kirkeloven § 9 ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige livet i soknet. Menighetsrådet kan bruke menighetens kirke til gudstjenester og kirkelige handlinger samt arrangementer som er nevnt i § 5 i Regler for bruk av kirkene. Menighetsrådet kan låne ut kirken til medlemmer av Den norske kirke til arrangement spesifisert i Regler for bruk av kirkene § 7. Menighetsrådet kan videre låne ut kirken til medlemmer av andre kristne trossamfunn til nærmere angitte formål i § 8.

Fellesrådet har ansvar for forvaltningen av kirkene, med mindre annet er bestemt av departementet (Kirkeloven § 18, 1. ledd). Drift, bygging, ombygging og vedlikehold er fellesrådets ansvar. Fellesrådet håndhever og forvalter regelverket for bruk og utleie av kirker. Fellesrådet har også arbeidsgiveransvar for ansatte i menighetene med unntak av prestene, og i enkelte tilfeller for ansatte i menighetsfinansierte stillinger. Kirkelig fellesråd kan kreve betaling for bruk av kirken etter nærmere regler godkjent av bispedømmerrådet (Kirkeloven § 20 og Regler for bruk av kirken § 11).

Bispedømmerrådet skal i henhold til Kirkeloven § 23 ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige livet i menighetene. Det utfører de oppgavene som pålegges av Kirkemøtet av strategisk, kirkefaglig og strukturell art. Rådet skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerrådet vedtar endring av soknegrenser og har arbeidsgiveransvar for prestene og bispedømmerrådsadministrasjonen. Bispedømmerrådet godkjenner fellesrådets regler for betaling for bruk av kirkene i henhold til Kirkeloven § 20.

Biskopen forordner gudstjenester i bispedømmets sokn og beslutter hvor mange gudstjenester det skal holdes i den enkelte kirke eller annet gudstjenestested. Videre fører biskopen tilsyn med bruk av kirken og avgjør klager på bruk og utlån av kirkene etter nærmer regler fastsatt av Kirkemøtet. (Tjenesteordning for biskoper § 3 og § 5, 2. ledd). Bruken av kirkene er dermed underlagt biskopens tilsynsmyndighet. (Regler for bruk av kirkene § 4, 2. ledd og § 6, 1. ledd). Biskopen har sete i bispedømmerådet.

I bevisstheten om at de formelle ansvars- og myndighetsområdene er forskjellige, har styringsgruppen valgt å gi en felles innstilling til kirkelig fellesråd og til bispedømmerådet, og dermed tydeliggjøre et felles ansvar for kirken i Oslo.

1.3 Soknekirker og forordning

I innstillingen brukes begrepene soknekirke og forordning:

Soknekirke defineres som et kirkebygg som ligger under menighetsrådets ansvarsområde. Når biskopen forordner gudstjenester i en soknekirke, utløser det en plikt hos fellesråd og bispedømmeråd til å stille med nødvendig personell og utstyr for å kunne gjennomføre gudstjenesten. Menighetsrådet kan beslutte at det skal feires flere gudstjenester i soknet enn de som biskopen har forordnet, men da uten at bispedømmeråd og fellesråd er forpliktet til å stille nødvendige ressurser til disposisjon.

I henhold til Regler for bruk av kirkene §§ 7 og 8 kan menighetsrådet låne ut kirken til medlemmer av Den norske kirke og andre til nærmere angitte formål. Fellesrådet har bestemt at menighetsrådet kan leie ut kirken, men at 30 % av menighetsrådets leieinntekter skal gå til fellesrådet for dekning av driftsutgifter.

Når en kirke fristilles som soknekirke, ligger den under fellesrådets ansvarsområde, og det er fellesrådet som kan leie ut kirken. Hele leieinntekten tilfaller fellesskapet av kirker i Oslo ved fellesrådet.

2 Høringssvarene

2.1 Innkome høringssvar

Det har vært en åpen høring, der alle som ønsker det har kunnet uttale seg. Menighetsråd, ansatte og ansattes organisasjoner, bydeler, politiske partier og flere samarbeidende organisasjoner ble spesielt invitert til å komme med svar.

Det har kommet inn 61 svar. Alle høringssvar er offentliggjort på nettet; <https://kirken.no/nb-NO/fellesrad/kirkeneioslo/Kontakt/kirkebruksplan2/> .

Av 61 respondenter finner vi 28 menighetsråd, 3 proster, 7 bydeler, 4 fagforeninger, 5 samarbeidende organisasjoner, 3 ansattegrupper, 8 andre grupperinger og 3 privatpersoner. Det er foretatt to underskriftskampanjer: 623 underskrifter om bevaring av Fossum kirke. 148 har skrevet under på en kampanje for fortsatt kirkelig nærvær på Ellingsrud.

2.2 Sammenfatning av svarene. Hovedtendenser

Flere av høringsinstansene svarer bare på spørsmål knyttet til eget sokn og/eller prosti. De velger dermed å ikke uttale seg om problemstillingene reist i høringen som et anliggende for hele kirken i

Oslo fellesrådsområde. Bydelsutvalgene konsentrerer også sine hørings svar til å kommentere punkter som gjelder forhold i egen bydel. Privatpersoner og lokale lag er naturlig nok opptatt av å kommentere forslag knyttet til den kirken de har mest kunnskap om og nærhet til.

En gjennomgående problemstilling som løftes frem er knyttet til at høringsinstansene ikke synes de har tilstrekkelig innsyn i de økonomiske konsekvensene ved endringsforslagene. Det er også gjennomgående at de menigheter som er berørt av forslagene vil være med å forme og lede omstillingsarbeidet.

2.3 En plan for bruk av kirkene i Oslo

I skjemaet for hørings svar ble høringsinstansene utfordret til å gi en vurdering av målet for bruk av kirkene i Oslo, slik det er beskrevet i høringsdokumentet:

Målet med en plan for bruken av kirkene i Oslo er en framtidsrettet kirke, der kirkebygg, ansatte, frivillige og samarbeidspartnere bidrar til å virkeliggjøre visjonen «MER HIMMEL PÅ JORD. Kirken i Oslo bispedømme – levende, nær og tilgjengelig – med Jesus Kristus i sentrum». Utgangspunkt for arbeidet med kirkebruksplanen er både strategisk og økonomisk. Målet er å prioritere de kirkebyggene som synes best egnet for å oppnå bispedømmets strategiske målsettinger framover, samtidig som det bidrar til å effektivisere kostnadene. Det er viktig at disse to anliggende holdes sammen i den videre prosessen.

Det overordnede spørsmålet er: Hvordan svarer vi på endringene som vil komme i Oslo i årene framover? Og hvordan legges det til rette for et godt økonomisk grunnlag for å imøtekomme utfordringene?

Hørings svar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
15	7		3	2
Domprostiet:				
4	2		1	1
Nordre Aker				
2	1		1	1
Søndre Aker				
5	2			
Vestre Aker				
3			1	
Groruddalen				
1	2			

Et flertall av høringsinstansene er helt enige i at dette er godt ivaretatt i høringsnotatet. Andre trekker i kommentarer fram at det er mest den økonomiske delen som kommer til syne i kirkebruksplanen. Det vurderes som problematisk at de fleste kirkene som er omfattet av forslaget om endret bruk, ligger øst i byen. Mange savner også en mer tydelig strategisk profil i høringsnotatet. Strategisk plan hindres av økonomiske hensyn.

Menighetene er gjennomgående skeptiske til forventet økonomisk gevinst for fellesrådet, og etterlyser bedre innsikt i de økonomiske begrunnelsene for forslagene som legges fram. Prosten i Groruddalen etterlyser en økonomisk kalkyle i notatet.

3 Domprostiet

3.1 Sentrum og St. Hanshaugen sokn

3.1.1 Høringssvar for soknet minus Trefoldighetskirken

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Gamle Aker kirke er soknekirke i nåværende Sentrum og St. Hanshaugen sokn. Leieavtalen med Stiftelsen Diakonissehuset om Lovisenberg kirke fortsetter om Stiftelsen går inn med økonomiske midler i størrelsesorden et årsverk som skal benyttes til arbeid ut mot Lovisenberg kirkes geografiske nærmiljø. Lovisenberg kirke og menighetshus supplerer Gamle Aker kirke og menighetshus. Det arbeides videre med nytt navn på soknet.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
12	7	2	1	7
Domprostiet				
5	5			4
Nordre Aker:				
1				2
Søndre Aker				
4	1	1		
Vestre Aker				
2	1		1	
Groruddalen				
1		1		1

3.1.2 Styringsgruppens vurdering

Forslaget om at Lovisenberg kirke supplerer Gamle Aker kirke, og at Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg går inn med økonomiske midler tilsvarende en stillingsressurs støttes av et flertall av høringsinstansene som har gjort seg opp en mening. Også menighetsrådet i Sentrum og St. Hanshaugen sokn støtter forslaget. Diakonissehuset Lovisenberg bekrefter i sitt høringssvar at de vil gå inn med slike midler dersom forslaget blir vedtatt. Det er dermed lite å vinne økonomisk på å si opp avtalen med Diakonissehuset. Styringsgruppen fastholder sitt forslag til anbefaling.

3.1.3 Styringsgruppens innstilling

Gamle Aker kirke er soknekirke i nåværende Sentrum og St. Hanshaugen sokn. Leieavtalen med Stiftelsen Diakonissehuset om Lovisenberg kirke fortsetter om Stiftelsen går inn med økonomiske

midler i størrelsesorden et årsverk som skal benyttes til arbeid ut mot Lovisenberg kirkes geografiske nærmiljø. Lovisenberg kirke og menighetshus supplerer Gamle Aker kirke og menighetshus.

3.2.1 Trefoldighetskirken

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Trefoldighetskirken tas ut som soknekirke i Sentrum og St. Hanshaugen sokn og blir en del av Domkirken sokn. Det forordnes gudstjenester i Trefoldighetskirken med en kompletterende profil til Domkirken. Domkirken sokn – med Trefoldighetskirken - opprettes som eget rettssubjekt med menighetsråd og sete i fellesrådet. Domprosten gis - sammen med domkirkerådet - myndighet til å videreutvikle profilen i Trefoldighetskirken. Domprosten står i dialog med kirkevergen om de økonomiske og bygningsmessige rammebetingelsene.

3.2.1 Høringssvar

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
15	3	1	0	3
Domprostiet				
4	1	1		1
Nordre Aker				
1				1
Søndre Aker				
6				
Vestre Aker				
3	1			
Groruddalen				
1	1			1

3.2.2 Styringsgruppens vurderinger

Et stort flertall av menighetsrådene som har gjort seg opp en mening støtter forslaget om at Trefoldighetskirken tas ut som soknekirke i Sentrum og St. Hanshaugen sokn og blir en del av Domkirken sokn med en byomfattende profil. Forslaget innebærer at nåværende sokn deles. Menighetsrådet i Sentrum og St. Hanshaugen sokn mener det er viktig å utarbeide en strategisk plan for området før eventuell soknedeling settes i verk. Domkirkerådet legger vekt på muligheten dette gir for at Domkirken sokn kan bli eget rettssubjekt fra og med kirkevalget 2019. Domprosten skisserer en kort strategisk plan som understøtter forslaget fra styringsgruppen. For å utvikle en plan for Trefoldighetskirken videre foreslår hun en arbeidsgruppe med representasjon fra Sentrum og St. Hanshaugen/Trefoldighetskirken, Trefoldighet legat og domkirkerådet. Styringsgruppen mener det må gjøres et videre strategisk arbeid, men at dette også kan gjøres i etterkant av et prinsippvedtak om soknedeling. Det er derfor viktig at menighetsrådet i Sentrum og St. Hanshaugen, domkirkerådet og kirkelig fellesråd er med i en videre prosess ledet av domprosten. Dersom Domkirken skal oppnå egen rettssubjektivitet, må vedtak om soknedeling f.o.m. 1. januar 2020 gjøres innen 1. mars 2019 med tanke på kirkevalget.

Når det gjelder kontorlokaler for staben i soknet, vil kirkevergen og representanter fra det nye St. Hanshaugen sokn utarbeide en plan for dette.

Generelt mener styringsgruppen at det ikke har kommet fram momenter som fører til vesentlig endring av styringsgruppens anbefaling.

3.2.3 Styringsgruppens innstilling

Trefoldighetskirken skal fortsatt være soknekirke, men tas ut av Sentrum og St. Hanshaugen sokn og blir en del av et nytt Domkirken sokn. Det forordnes gudstjenester i Trefoldighetskirken med en kompletterende profil til Domkirken. Domkirken sokn, med Trefoldighetskirken, opprettes som eget rettssubjekt med menighetsråd og sete i fellesrådet.

Det nedsettes en arbeidsgruppe som skal utvikle en overordnet profil for Trefoldighetskirken. Gruppen skal ledes av domprosten og ha med representanter fra Sentrum og St. Hanshaugen menighetsråd, domkirkerådet, Trefoldighet legat og kirkelig fellesråd.

Bispedømmerrådet sender spørsmål om soknedeling ut på høring. Soknedelingen planlegges å tre i kraft fra 01.01.2020. Styringsgruppen anbefaler St. Hanshaugen sokn og Domkirken sokn som navn ved deling av Sentrum og St. Hanshaugen sokn.

4 Vestre Aker prosti

4.1 Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker sokn

4.1.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Vestre Aker kirke er soknekirke i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker sokn. Bakkehaugen kirke beholdes som kirke i soknet, der biskopen forordner én gudstjeneste i måneden. Noen av menighetens fellesaktiviteter – blant annet knyttet til barne-, ungdoms- og familiearbeid - legges til Bakkehaugen kirke etter en oppsatt plan. Fellesrådet leier ut ledig kapasitet.

Majorstuen kirke leies ut i sin helhet.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
7	7	4	2	2
Domprostiet				
3	1	2		
Nordre Aker				
	1		1	1
Søndre Aker				
4	2			
Vestre Aker				
	2	1	1	
Groruddalen				
	1	1		1

4.1.2 Styringsgruppens vurdering

Forslaget støttes av flertallet av menighetsrådene som har gjort seg opp en mening. Menighetsrådet i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker er «delvis uenig» i styringsgruppens anbefaling, men har forståelse for at endring er nødvendig. De begrunner hvorfor de mener det er viktig å opprettholde to gudstjenester i måneden og en viss grad av aktivitet i Bakkehaugen kirke, inklusiv gi rom for Oslo International Church (OIC) og andre leietakere. De påpeker at folketallet i området er i vekst, og at det dessuten er viktig med langsiktighet i vedtaket som gjøres. Storsalen menighet peker på Bakkehaugen som en kirke som er interessant for satsing på familiesegmentet.

Styringsgruppen anerkjenner det grundige arbeidet menighetsrådet i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker har gjort med å vise betydningen av kirkelig nærvær i denne delen av soknet. Dette er viktig i den videre utviklingen av menigheten totalt sett. Styringsgruppen vurderer det slik at det ikke har kommet fram vektige nye momenter i løpet av høringsprosessen. Styringsgruppen innstiller nå på at Bakkehaugen kirke tas ut som soknekirke. Innstillingen for øvrig er ikke endret med tanke på forordning av én gudstjeneste i måneden og fellesaktiviteter etter en oppsatt plan.

4.1.3 Styringsgruppens innstilling

Vestre Aker kirke er soknekirke i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker sokn. Bakkehaugen kirke tas ut som soknekirke. Biskopen forordner allikevel én gudstjeneste i måneden som utløser ressurser fra bispedømmerådet og fellesrådet. Noen av menighetens fellesaktiviteter, blant annet knyttet til barne-, ungdoms- og familiearbeid, legges til Bakkehaugen kirke etter en oppsatt plan utarbeidet av fellesrådet i samarbeid med menighetsrådet og bispedømmerådet. Fellesrådet leier ut ledig kapasitet.

Majorstuen kirke leies ut i sin helhet.

5 Nordre Aker prosti

5.1 Paulus og Sofienberg sokn

5.1.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Paulus kirke er soknekirke i Paulus og Sofienberg sokn. Sofienberg kirke fristilles for utleie. Det forordnes ikke gudstjenester i Sofienberg kirke, men ikke-forordnede gudstjenester og annen menighetsaktivitet kan fortsatt finne sted i begrenset grad etter en oppsatt plan.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
16	6	1		2
Domprostiet:				
4	2	1		
Nordre Aker				
2	2			1

Søndre Aker				
5	1			
Vestre Aker				
2	1			
Groruddalen				
3				1

5.1.2 Styringsgruppens vurdering

22 av 25 menighetsråd som har svart, er helt eller delvis enige i styringsgruppens anbefaling. Flere er opptatt av at prisene for utleie må ligge på et høyt nok nivå. Prosten mener det er vel bombastisk å fristille helt til utleie og vil ha en dialog med soknet om videreutvikling. Menighetsrådet i Paulus og Sofienberg er delvis enig i planen under forutsetning av at Sofienberg kirke ikke fristilles, men videreutvikles til byomfattende spesialkirke for klassisk basert musikkutøvelse og undervisning. Menighetsrådet understreker at administrasjonen av utleie må ligge lokalt, ikke minst med tanke på gudstjenester og kirkelige handlinger. Det vil være behov for administrative og musikkfaglige ressurser. Leietakere i kirken i dag støtter menighetsrådet. Bydelsutvalget støtter også Sofienberg kirke som spesialkirke og løfter fram behov for støyskjerming.

Det er stor tilslutning til styringsgruppens anbefaling om at Sofienberg kirke skal fristilles som soknekirke.

5.1.3 Styringsgruppens innstilling

Paulus kirke er soknekirke i Paulus og Sofienberg sokn. Sofienberg kirke fristilles for utleie. Fellesrådet er ansvarlig for utleie av kirken. Det forordnes ikke gudstjenester i Sofienberg kirke, men ikke-forordnede gudstjenester og annen menighetsaktivitet kan fortsatt finne sted i begrenset grad etter en oppsatt plan. Planen utarbeides av fellesrådet i samarbeid med menighetsråd og bispedømmeråd.

5.2 Torshov og Lilleborg sokn

5.2.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Torshov kirke er soknekirke i Torshov og Lilleborg sokn. Etter at Torshov kirke er rehabilitert, fristilles Lilleborg kirke for utleie.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
14	3	1	5	2
Domprostiet				
5		1	1	
Nordre Aker				
	1		3	
Søndre Aker				
6	1			

Vestre Aker				
2			1	1
Groruddalen				
1	1			1

5.2.2 Styringsgruppens vurdering

17 av menighetsrådene er helt eller delvis enig i styringsgruppens anbefaling, mens seks er helt eller delvis uenig. Prosten i Nordre Aker mener det er krevende å få soknet med på en prosess om strategisk bruk hvis konklusjon om fullstendig fristilling er gitt på forhånd. Menighetsrådet forutsetter at styringsgruppen venter med konklusjon, mens Torshov kirke rehabiliteres og menigheten har fått erfaring med å disponere bare én kirke. Bydel Sagene anbefaler å videreføre kirken som i dag – sekundært at beslutning utsettes til etter at Torshov kirke er ferdig oppusset. Styringsgruppen ser ikke at det har kommet fram viktig og nye argumenter for å endre sin anbefaling, men anerkjenner menighetens ønske om å bidra i det strategiske arbeidet for bruken av Lilleborg kirke når den fristilles etter at Torshov kirke er ferdig rehabilitert.

5.2.3 Styringsgruppens innstilling

Torshov kirke er soknekirke i Torshov og Lilleborg sokn. Etter at Torshov kirke er rehabilitert, fristilles Lilleborg kirke for utleie. Fellesrådet er ansvarlig for utleie av kirken. Menighetsrådet tas med på samråd om utviklingen av en profil for Lilleborg kirke.

5.3 Sagene og Iladalen sokn

5.3.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Sagene kirke er soknekirke i Sagene og Iladalen sokn. Ila kirkeanlegg fungerer som soknets menighetslokale og kontorlokale. OBDR, KfiO og menighetsrådet inngår samarbeidsavtale om utleie og bruk av Ila kirke til bispedømmets særlige satsing på aldersgruppen 18-30 år, ved at Majorstua + flytter sin aktivitet til Ila kirke. Dette gjøres i samråd med menighetens aktiviteter.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
14	7	2	1	2
Domprostiet				
3	2	2		
Nordre Aker				
5				
Søndre Aker				
4	3			
Vestre Aker				
1	1		1	1
Groruddalen				
1	1			1

5.3.2 Styringsgruppens vurdering

21 av 24 menighetsråd som har gjort seg opp en mening, er helt eller delvis enig i styringsgruppens anbefaling. Flere menighetsråd mener Majorstua+ burde vært flyttet til Fagerborg kirke. Både prosten og Sagene og Iladalen menighetsråd er enig i anbefalingen fra styringsgruppen. OBDR og KfiO har allerede fattet likelydende vedtak om flytting av Majorstua+ til Ila kirke, jf. SAK F 22/18 og OBDR 67/18.

Høringssvarene støtter i hovedsak opp om styringsgruppens anbefaling. Styringsgruppens opprettholder anbefalingen.

5.3.3 Styringsgruppens innstilling

Sagene kirke er soknekirke i Sagene og Iladalen sokn. Ila kirkeanlegg fungerer som soknets menighetslokale og kontorlokale. OBDR, KfiO og menighetsrådet inngår samarbeidsavtale om utleie og bruk av Ila kirke til bispedømmets særlige satsing på aldersgruppen 18-30 år, ved at Majorstua + flytter sin aktivitet til Ila kirke. Dette gjøres i samråd med menighetens aktiviteter.

6 Søndre Aker prosti

6.1 Klemetsrud og Mortensrud sokn

6.1.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Mortensrud kirke er soknekirke i Klemetsrud og Mortensrud sokn. Kapellet på Bjørndal representerer en kirkelig tilstedeværelse og kan benyttes som hverdagskirke. Klemetsrud kirke fristilles for utleie, men må være tilgjengelig for gravferder og enkelte andre kirkelige handlinger, blant annet ved at biskopen forordner noen særskilte gudstjenester i løpet av året. Kirkelig fellesråd står for utleie av ledig kapasitet.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
12		1		3
Domprostiet				
7				
Nordre Aker				
2				1
Søndre Aker				
5		1		
Vestre Aker				
2				1
Groruddalen				
2				1

6.1.2 Styringsgruppens vurdering

Menighetsrådene som har svart, og som har gjort seg opp en mening, gir overveldende tilslutning til styringsgruppens anbefaling. Menighetsrådet i Klemetsrud og Mortensrud støtter forslaget knyttet til bruken av kapellet på Bjørndal, men er uenig i at Kirkelig fellesråd skal stå for utleie av ledig kapasitet. Siden kirken fortsatt brukes til enkelte gudstjenester og kirkelige handlinger, mener menighetsrådet at soknet må ha det praktiske ansvaret for utleie og tilsyn.

Styringsgruppens anbefaling for Klemetsrud og Mortensrud sokn følger menighetsrådets egne ønsker, og dette er allerede fulgt opp med biskopens forordning av gudstjenester i soknet. Når det gjelder det praktiske ansvaret for utleie av Klemetsrud kirke, vil det, etter styringsgruppens vurdering, være fullt mulig å ivareta menighetens bruk til gudstjenester og kirkelige handlinger og fellesrådets ansvar for utleie gjennom en samarbeidsavtale. Bruken av Bjørndal kapell administreres av menighetsrådet. Styringsgruppen fastholder sin anbefaling.

6.1.3 Styringsgruppens innstilling

Mortensrud kirke er soknekirke i Klemetsrud og Mortensrud sokn. Kapellet på Bjørndal representerer en kirkelig tilstedeværelse og kan benyttes til menighetens aktiviteter. Klemetsrud kirke fristilles for utleie, men må være tilgjengelig for gravferder og enkelte andre kirkelige handlinger, blant annet ved at biskopen kan forordne noen særskilte gudstjenester. Kirkelig fellesråd er ansvarlig for utleie av ledig kapasitet i Klemetsrud kirke.

7 Groruddalen prosti

7.1 Prostiet som helhet

7.1.1 Styringsgruppens vurdering

Vi mangler fortsatt en helhetlig strategi for bruken av kirkene i Groruddalen prosti. Styringsgruppen ønsker derfor å videreføre samtalene med menighetene, Kirkens bymisjon, KFUK-M, NMS og andre aktuelle aktører. Det er behov for - i samarbeid med menighetene - å jobbe videre med en helhetlig plan for kirkene i Groruddalen med tanke på vedtak i OBDR og KfiO i juni.

7.1.2 Styringsgruppens innstilling

Styringsgruppen nedsetter en prosjektgruppe som skal utarbeide en helhetlig plan for bruken av alle kirkene i Groruddalen. Prosjektgruppen rapporterer til styringsgruppen. Gruppen skal utrede samarbeid med aktuelle leietakere, herunder samarbeid med migrantmenigheter. Arbeidet skal være slutført innen juni 2019, da det skal foreligge en innstilling for vedtak i fellesrådet og bispedømmerådet.

7.2 Høybråten, Fossum, Stovner sokn

7.2.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Høybråten og Stovner er soknekirker i Høybråten, Fossum og Stovner sokn. Fossum kirke fristilles for utleie for å etablere et diakonalt senter.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
14	4			3
Domprostiet				
5	1			
Nordre Aker				
1				1
Søndre Aker				
4	1			
Vestre Aker				
3	1			
Groruddalen				
1	1			2

7.2.1 Styringsgruppens vurdering

Mange av menighetsrådene som har gjort seg opp en mening, er enige i styringsgruppens anbefaling. Menighetsrådet i Høybråten, Fossum og Stovner er uenig og begrunner det. Det er fortsatt mange spørsmål og samarbeidsrelasjoner som trenger videre drøfting og avklaring, det gjelder særlig samarbeidet med Kirkens bymisjon og KFUK-M. Det har kommet mange viktige innspill, og det gjenstår flere vurderinger/prosesser før konklusjoner tas. Slik det ligger an, er det ikke tilstrekkelig grunnlag for å konkludere når det gjelder Fossum kirke. Styringsgruppen fastholder imidlertid intensjonen om å videreutvikle Fossum kirke med en tydeligere diakonal profil.

Styringsgruppen foreslår at det settes ned en prosjektgruppe som arbeider videre med en helhetlig plan for Groruddalen med sikte på vedtak i juni for hele prostiet.

Det vises til punkt 7.1.2 for styringsgruppens innstilling.

7.3 Ellingsrud og Furuset sokn

7.3.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Furuset er soknekirke i Ellingsrud og Furuset sokn. Ellingsrud kirkes status som soknekirke vil bli vurdert etter at kartleggingsarbeidet for Groruddalen prosti er fullført.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
11	2	1		5
Domprostiet				
5				
Nordre Aker				
1				1

Søndre Aker				
3	1	1		
Vestre Aker				
1	1			2
Groruddalen				
1				2

7.3.2 Styringsgruppens vurdering

Det er en stor grad av tilslutning til anbefalingen blant menighetsrådene som har gjort seg opp en mening. Både prosten og menighetsrådet i Ellingsrud og Furuset understreker potensialet for en bredere bruk av kirkens lokaler og muligheten for å videreutvikle det diakonale arbeidet i samarbeid med en eller flere organisasjoner. Dette støttes også av bydel Alna. Styringsgruppen foreslår at det settes ned en arbeidsgruppe som arbeider videre med en helhetlig plan for Groruddalen med sikte på vedtak i juni for hele prostiet. Det er derfor for tidlig å komme med en innstilling.

Det vises til punkt 7.1.2 for styringsgruppens innstilling.

7.4 Østre Aker og Haugerud sokn

7.4.1 Høringssvar

Følgende anbefaling/konklusjon ble sendt ut på høring:

Haugerud er soknekirke i Haugerud og Østre Aker sokn. Østre Akers kirkes status som soknekirke vil bli vurdert etter at strategiarbeidet «Kirke i Hovinbyen» er avsluttet.

Høringssvar fra menighetsrådene:

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
ALLE				
12	4	1		4
Domprostiet				
5	1			
Nordre Aker				
1				1
Søndre Aker				
3	1			
Vestre Aker				
1	1			2
Groruddalen				
2	1	1		1

7.4.2 Styringsgruppens vurdering

Det er for tidlig å konkludere når det gjelder framtidig status også for Østre Aker kirke, jf. styringsgruppens anbefaling. Østre Aker kirke er en del av det strategiske arbeidet i prostiet. Den er samtidig en del av strategiarbeidet for «Kirke i Hovinbyen» som er satt i gang med egen

prosjektgruppe. Det er viktig at prosjektgruppen for prostiet og prosjektgruppen for Hovinbyen gjør nødvendige koordineringer med tanke på vedtak som skal gjøres i juni 2019 og på senere avtalte tidspunkt.

7.4.3 Styringsgruppens innstilling

Det er nedsatt en prosjektgruppe som skal arbeide med kirkelig strategi for Hovinbyen. Østre Aker kirke omfattes av gruppens mandat. Arbeidet koordineres med det helhetlige strategiarbeidet som gjøres for kirken i Groruddalen.

7.5 Tonsen og Grorud menigheter

Tonsen menighet er også en del av Groruddalen prosti. Menigheten har én kirke med et godt menighetsarbeid. Tonsen kirke omfattes derfor ikke av det de strategiske prosessene for prostiet for øvrig.

I høringsdokumentet for Groruddalen prosti som ble sendt ut 4. oktober 2018 fremmet styringsgruppen følgende anbefaling/konklusjon for Grorud menighet: *Grorud, Rødvet og Romsås er soknekirker i Grorud sokn.*

Grorud menighet vil være en del av det strategiske arbeidet med en helhetlig plan for bruken av kirkene i Groruddalen.